

Okhaldhunga Times Mai 2019

Kjære venner

Okhaldhunga School of Health Sciences!!

Høres ikke det flott ut? I over et år har vi arbeidet med å starte sykepleieskole her ved sykehuset. Og så ble det mere enn som så! «Okhaldhunga School of Health Sciences» er det offisielle navnet på skolen, som foreløpig har bare én linje, og det er i sykepleie. Men som navnet indikerer vil det komme flere i årene framover, antagelig først en linje for Health Assistants, senere kommer laboratorietekniker-linje og andre.

Den 8. april 2019 ble skolen høytidelig åpnet. Her er de tjue studentene på første sykepleierkull i midten. Alle er kasteløse jenter som har fått så gode karakterer, og kommer fra en så fattig bakgrunn, at de har fått stipend av staten som dekker både studieplass, husrom og mat gjennom hele studieperioden på tre år. Rundt dem står skolens nytilsatte lærere, og ulike politiske og andre ledere i distriktet.

Historien om Florence Nightingale, som la grunnlaget for moderne sykepleie basert på erfaringer fra arbeidet med sårede soldater under Krimkrigen på 1850-tallet, er fremdeles en viktig inspirasjon for sykepleierne våre. Her er de nytilsatte lærerne ved skolen samlet rundt hennes portrett rett før åpningsfesten.

Tradisjonell nepali sang og dans er med ved alle høytidelige anledninger, her er det unge leger og helseassistenter som opptrer.

Vår uoppslitelige direktør Tuk har mesteparten av æren for at sykepleierskolen nå endelig kan starte. Som vår lokale Harald Hårfagre hadde han latt hår og skjegg gro gjennom hele året. Han var ganske nedgrodd da han holdt åpningstale for skolen, men dagen etter viste han seg i ny og yngre versjon, her sammen med de nye studentene ved inngangen til skolen. Mange måneders innsats kronet med seier!

Første skoledag,
dagen etter
åpningsfesten.
Tjue spente studenter
ved pultene, og nesten
like spente lærere som
skal presentere seg.
Dette har vi ikke gjort
før.

Tre av tusen

Vi vil jo bli kjent med de nye studentene. Her er fem av dem på besøk hjemme i stua vår, og fem andre viser fram sine nye skoleuniformer.

De fortalte om opptaksprøven de hadde kommet gjennom for å komme inn og få fullt statlig stipend, som alle på dette kullet har: Det var separate opptak i hver av landets provinser. Hver av dem hadde over tusen søkere, men kunne ta inn bare tre kandidater. Så dette er kremen, jenter som har vunnet en tøff seleksjonsprosess. Dem venter vi oss mye av!

På tvers

Keisersnitt er verdens viktigste og mest livreddende operasjon. Så viktig at den danner grunnlaget for den beste definisjonen av hva et sykehus egentlig er: Det er et sted der man alltid kan tilby pasienter å få gjort keisersnitt, uansett tid på døgnet eller året. «Sykehus» som ikke lever opp til det, fortjener ikke navnet.

Ikke desto mindre: Som alt godt, kan også keisersnitt misbrukes. Det finnes private sykehus i dette landet der mer enn 80 % (!) av alle fødsler skjer ved keisersnitt. Det gir eierne og legene bedre inntekter enn normale fødsler. God business. Men kvinnene og barna må betale regningen, både i form av penger og risiko for komplikasjoner.

Her i Okhaldhunga har vi kontinuerlig beredskap for keisersnitt. Og av de 1 250 fødslene vi har i året, skjer under 200 som keisersnitt. Det er mye tryggere å føde normalt, når det går an. Men hvis barnet f.eks. ligger på tvers, går det ikke an. Så hvordan kan flere hjelpes til å føde normalt? - Vi må snu barna rundt! Dette er en gammel og anerkjent metode, men den brukes omtrent ikke i Nepal.

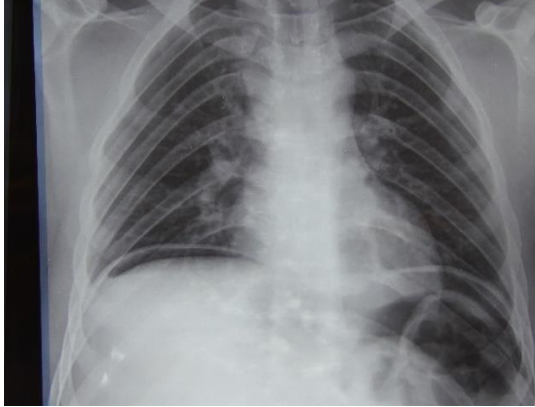

Da hun kom til sykehuset rett før termin lå barnet i tverrleie, og kunne derfor ikke fødes normalt. De var redde for en operasjon, og ba oss prøve å snu barnet. Jeg har gjort det mange ganger, men det lykkes ikke alltid. Denne gangen gikk det!

Så satte vi i gang fødselen umiddelbart, og neste dag var barnet født, på tryggeste måte. Ved morgenvisitten ble vi tatt imot av en storfornøyd familie, inklusive nybakt storebror. De delte sin glede, og en stor boks sjokolade, med leger og sykepleiere.

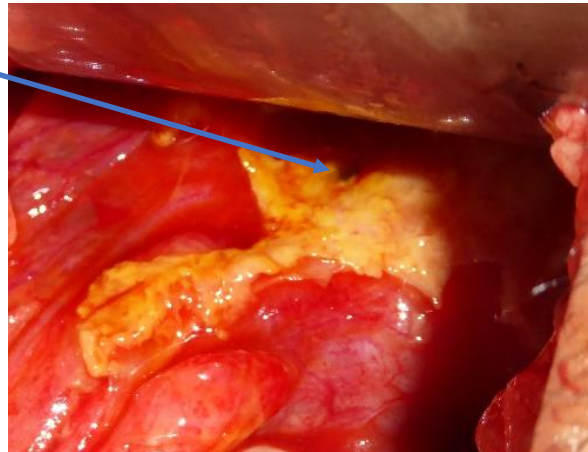
Mange slags arbeid på Operasjonsstua:

I dag kom en mann med akutte magesmerter og dette rtg. bildet, som viste luft under mellomgulvet:

Da er det samling på operasjonsstua så fort vi kan...

... Og vi fant det vi trodde: Her er det hull på magesekken, altså et «sprukket magesår». Fordi diagnosen ble stillet fort var det rimelig lett å lukke hullet, og legge en lapp av fettvev over. Pasienten gikk hjem etter noen dager, og lovet seg selv og alle andre at han aldri skulle drikke alkohol mer!

I går ble det vasket vinduer og pyntet på utsiden av operasjons-stua, etter at dagens øvrige program er over. Staben på operasjons-avdelingen er opptatt av å ha det rent og pent rundt seg.

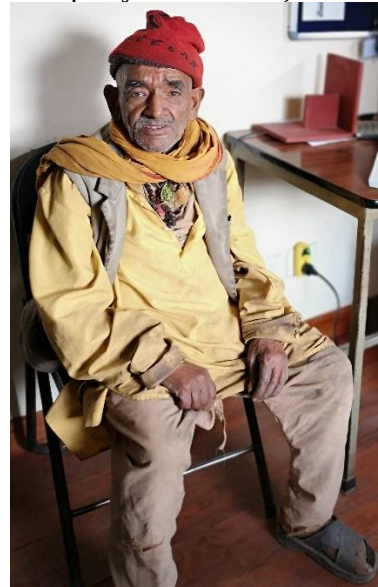
Og som alltid i Nepal: Pynt betyr pene blomster bokstavelig talt i bøtter og spann.

Velkommen til «Mission»!

Men du må stille deg i kø en tidlig morgenstund!

I kø for livets gang, i glede og smerte gjennom «Mission» (folks navn på sykehuset her):

Han fødes i smerte til glede og forventning. Så vokser han opp og faller ned, og armer og ben må settes på plass. Så blir han gammel og sliten, får prostata-problemer og blir en hyppig gjest med vannlatings-problemer. I alle livsfaser strømmer de gjennom sykehuset med sine liv.

Den nyfødte ønskes velkommen med varme strikkemasker fra Norge, og livreddende hjelp når det trengs for mor og barn. Dagens mamma fødte i jeepen på vei til sykehuset. Men morkaken kom ikke ut, så hun trengte hjelp med én gang hun kom hit. Ganesh falt ned fra et tre i lek, nå leker han videre med én arm, med på lego på sykehuset. Siden familien leier jord og hus, klarer de ikke regningen for en operasjon for å sette albuen sammen igjen. Pasientstøttefondet hjelper ham så han kan få en god arm igjen. Gamlefar klarer ikke lenger å arbeide, og barna har reist ut ande steder for å mette sine egne mager. Nå trenger han hjelp fra pasientstøttefondet for å få skiftet kateter.

Vi har feiret påske!

Langfredag er kirkens blodgiverdag. Da kommer kirkes ungdommer med gitar og sang, og folket samler seg rundt dem på møteplassen og får høre om ham som kom og ga sitt liv og blod for oss så vi skulle få evig liv. Derfor gir kirken av sitt blod for at pasientene skal få leve.

Påskemorgen slukker sorgen

Påskemorgen feirer vi på steinen. Det er som å sitte på steinen som ble veltet bort fra graven, døden er beseiret! Steinen vår fikk en større mening i år da presten samlignet de to steinene.

Tenk at denne steinen kan ta imot 200 mennesker! Vi var mange som trengte oss sammen på påskesteinen. Det kjentes nesten som en seiers tribune, sitte på steinen som livets krefter sprenget bort. En protesthandling mot døden.

- Deg være ære, Herre over dødens makt.
Evig skal døden være Kristus underlagt!

Under gudstjenesten på steinen var det ofring til kirkens sosialfond, som holder 25 barn på skole. Mens frokosten serveres, sitter noen i menigheten og teller opp offeret til skolebarna. Etter frokosten var det møte med foreldre og barn som får støtte.

Kirketuren gikk videre opp langs med elven der orkidéene blomstrer nå. Der var det laget klar en demning og fjorten mennesker gikk under vannet. Det gledelige denne gangen var en flokk av andre generasjons kristne ungdommer. Ungdommer vi har kjent siden de var to år gamle. Kirken vokser innenfra også. Det er et sunnhetstegn.

Storfamilien Rønjom på påsketur til Okhaldhunga

Dette er familien som støttet oss med sommerbil under Norges-opphold i mange år. Far Anders var bilmannen, psykiateren og kunstneren. Han bygget «jordskjelv-hus» foran i kirken hjemme i Siljan for å samle bøtner og penger til oppbyggingen. Men for to år siden måtte han slippe taket i dette livet. Også i begravelsen ble oppbyggingen tilgodesett med en stor gave som ble til hus for de jordløse.

*Nå kom mor Ragne med barn,
barnebarn og svigerbarn for å se det
fars hjerte banket for.
Og døtrene gikk i fars fotspor og
hadde undervisning for oss før de
reiste videre.
Takk for fine dager med barn og lek i
huset!*

*Sammen med Calebs team kom de seg
over fjellet og fikk sett
rododendronblomstringen og
himalayafjellrekken i all sin storhet.*

Sykepleier i strekk

Vi legger færre pasienter i «plasterstrekk» nå enn før, fordi mange av dem nå blir operert. Likevel er det viktig å kunne legge slikt strekk på en skånsom og god måte, særlig på små barn.

Vi hadde nettopp en undervisningstime om dette, og her trener sykepleierne på Barneavdelingen på å legge hverandre i strekk. Nyttig, og morsomt.

Ernæringskurs for Child-To-Child - lærere.

Landsbyhelsearbeidet vårt har et helse-program for skolene i distriktet her. En «helselærer» lærer opp elevene, som så skal lære sine medelever og sine familier hjemme. Nå var fjorten slike lærere fra forskjellige skoler hos oss på kurs.

Her holder jeg en alternativ matpakke, en pose med ristede soyabønner, mais og ris. En neve av hver ingrediens i lunsjposen redder dagen.

Vi løftet fram matpakkas velsignelser. Mange barn her kjøper gjerne en kjekspakke i stedet for matpakke, og det er ikke sunt.

Og vi snakket NED bruken av brus. Den har plutselig tatt over rollen fra te og øl på arbeidsplassene. Øl er jo ikke bra, men nå drikker de brus ute på jordene. Det spanderer jordeierne. Og hva fører det til? En kjempe-økning av antall diabetes-tilfeller! Diabetes hos fattige dagarbeidere. De er tynne slitere, svært forskjellige fra diabetespasienter i vest, men det er ikke lett å holde strenge dietter når man først og fremst er glad for å mette magen i dag.

Fra Bhutan

Igjen har vi vært så heldige å få besøk av en gammel venn fra Bhutan. Kunzang vokste opp i en nabolandsby til Riserboo, og nå har han vært her i Okhaldhunga i noen dager. Gjennom mange år har han gjort en stor jobb både med språk og som leder. Det var en stor opplevelse for oss å ha ham blant våre venner her både i kirken og hjemme, og se søsken fra Bhutan og Nepal møtes og inspirere hverandre.

Bhutan, Nepal og Norge, det er et sterkt og godt triangel. Her representert ved Kunzang, Caleb, Khinley og oss hjemme i stua vår.

Guds Føtter

I Nepal kalles slikt sollys for Guds føtter. Jeg blir alltid så takknemlig når jeg ser dette som minner oss om at han virkelig har satt sine føtter på vår jord og at han fremdeles berører vår jord. Denne kvelden omsluttet Han Okhaldhunga med sin kjærlige berøring.

Hilsen Kristin og Erik

PS. Vi prøver å legge ut oppdatert nytt herfra på Facebook, på siden «Kristin og Erik i Nepal». Velkommen på besøk der.

Hjelp oss å fylle de nye bygningene med gode tjenester for folket i Okhaldhunga.

Da brukes Normisjons kontonummer: **1503.02.13537.**

Overføringen må merkes: «Okhaldhunga Sykehus, Nepal»